

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ
LINGUISTIC STUDIES

МІЖНАРОДНИЙ ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Засновано в 1994 р.

Випуск 41

Вінниця ДонНУ імені Василя Стуса 2021

Редакційна рада: Лариса Азарова, доктор філологічних наук, професор (м. Вінниця, Україна); Флорій Бацевич, доктор філологічних наук, професор (м. Львів, Україна); Алеш Бранднер, доктор філологічних наук, професор (м. Брно, Чеська Республіка); Катерина Городенська, доктор філологічних наук, професор (м. Київ, Україна); Наталія Іваницька, доктор філологічних наук, професор (м. Вінниця, Україна); Олена Карпенко, доктор філологічних наук, професор (м. Одеса, Україна); Марія Конюшкевич, доктор філологічних наук, професор (м. Гродно, Республіка Білорусь); Ірина Кочан, доктор філологічних наук, професор (м. Львів, Україна); Анатолій Мойсієнко, доктор філологічних наук, професор (м. Київ, Україна); Лариса Пісарек, доктор габілітований, професор (м. Вроцлав, Республіка Польща); Людмила Попович, доктор габілітований, професор (м. Белград, Республіка Сербія); Анатолій Приходько, доктор філологічних наук, професор (м. Запоріжжя, Україна); Ігор Проценко, доктор філософії, доцент (м. Асунсьйон, Парагвай); Міхал Сарновський, доктор габілітований, професор (м. Вроцлав, Республіка Польща); Мар'ян Скаб, доктор філологічних наук, професор (м. Чернівці, Україна).

Редакційна колегія: Алла Архангельська, доктор філологічних наук, професор (м. Оломоуц, Чеська Республіка); Юлія Голоцукова, кандидат філологічних наук, доцент (м. Маріуполь, Україна); Ілля Данилюк, кандидат філологічних наук, доцент (вебрерактор) (м. Вінниця, Україна); Ірина Домрачева, кандидат філологічних наук, доцент (м. Вінниця, Україна); Анатолій Загнітко, доктор філологічних наук, професор, член-кореспондент НАН України (заступник головного редактора) (м. Вінниця, Україна); Мілена Іванович, доктор габілітований, професор (м. Белград, Республіка Сербія); Олександр Кіклевич, доктор філологічних наук, професор (м. Ольштин, Республіка Польща); Наталя Кобченко, доктор філологічних наук, доцент (м. Київ, Україна); Людмила Коваль, доктор філологічних наук, доцент (м. Вінниця, Україна); Тетяна Космеда, доктор філологічних наук, професор (м. Познань, Республіка Польща); Елла Кравченко, доктор філологічних наук, доцент (м. Вінниця, Україна); Жанна Краснобаєва-Чорна, доктор філологічних наук, професор (головний редактор) (м. Вінниця, Україна); Костянтин Мізін, доктор філологічних наук, професор (м. Переяслав, Україна); Мотокі Номаті, доктор філологічних наук, професор (м. Хокайдо, Японська Держава); Мар'яна Оленяк, кандидат філологічних наук, доцент (м. Вінниця, Україна); Ганна Ситар, доктор філологічних наук, доцент (м. Вінниця, Україна); Пшемислав Юзвікевич, доктор габілітований, професор (м. Вроцлав, Республіка Польща).

Рецензенти:

Біскуп І. П., доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки);

Грещук В. В., доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника);

Олексенко В. П., доктор філологічних наук, професор (Херсонський державний університет).

Видання затверджене Міністерством освіти і науки України як фахове («Перелік № 1 наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» // Бюлетень ВАК України. 1999. № 4); («Перелік наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» // Бюлетень ВАК України. 2009. № 12; затверджено постановою президії ВАК України від 18.11.2009 р. № 1-05/5; Наказ № 515 МОН України від 16.05.2016 р.); категорія «Б» (Наказ Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020). Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серії КВ № 22549-12449ПП від 20.02.2017 року.

Затверджено до друку Вченою радою Донецького національного університету імені Василя Стуса (протокол № 14 від 29 квітня 2021 р.).

Засновник: Донецький національний університет імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України.

Використання матеріалів серії «Лінгвістичні студії Linguistic Studies» передбачає обов'язкове покликання на них.

Офіційний сайт збірника: <http://www.linguisticstudies.org/>.

Л 59 **Лінгвістичні студії Linguistic Studies:** зб. наук. праць / Донецький національний університет імені Василя Стуса; гол. ред. Ж. Краснобаєва-Чорна. Вінниця: ДонНУ ім. Василя Стуса, 2021. Вип. 41. 376 с.

Print ISSN 1815-3070

Online ISSN: 2308-0019

ISBN 966-7277-88-7

Розглянуто актуальні проблеми теорії мови, з'ясовано напрями еволюції морфологічних і синтаксичних категорій, визначено актуальні проблеми зіставно-типологічного вивчення мов, а також лінгвістики тексту, дискурсології й дискурс-аналізу, встановлено особливості функційної семантики фразеологічних і лексичних одиниць, окреслено особливості розвитку етнолінгвістики, лінгвокультурології та ономастики, висвітлено напрями прикладної лінгвістики, висловлена оцінка актуальності та значущості нових лінгвістичних праць.

Для науковців, викладачів, аспірантів і студентів-філологів.

УДК 801.808.804.807

© Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2021

© Автори статей, 2021

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE
OF UKRAINE
VASYL' STUS DONETSK NATIONAL
UNIVERSITY

**LINHVISTYCHNI STUDIYI
LINGUISTIC STUDIES**

INTERNATIONAL COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

The collection was established in 1994

Volume 41

Vinnytsia Vasyl' Stus DonNU 2021

Editorial Council: Larysa Azarova, Doctor of Philology, Professor (Vinnytsia, Ukraine); Floriy Batsevych, Doctor of Philology, Professor (Lviv, Ukraine); Alesh Brandner, Doctor of Philology, Professor (Brno, Czech Republic); Kateryna Horodenska, Doctor of Philology, Professor (Kyiv, Ukraine); Nataliia Ivanytska, Doctor of Philology, Professor (Vinnytsia, Ukraine); Olena Karpenko, Doctor of Philology, Professor (Odesa, Ukraine); Maria Koniushkevich, Doctor of Philology, Professor (Grodno, Republic of Belarus); Iryna Kochan, Doctor of Philology, Professor (Lviv, Ukraine); Anatoliy Moysiienko, Doctor of Philology, Professor (Kyiv, Ukraine); Larysa Pisarek, Doctor of Philology, Professor (Wroclaw, Republic of Poland); Lyudmyla Popovych, Doctor of Philology, Professor (Belgrade, Republic of Serbia); Anatoliy Prykhodko, Doctor of Philology, Professor (Zaporizhzhia, Ukraine); Igor Protsenko, Doctor of Philosophy, Associate Professor (Asunción, Republic of Paraguay); Michal Sarnowski, Doctor of Philology, Professor (Wroclaw, Republic of Poland); Marjan Skab, Doctor of Philology, Professor (Chernivtsi, Ukraine).

Editorial Board: Alla Arkhanhelska, Doctor of Philology, Professor (Olomouc, Czech Republic); Yuliia Holotsukova, Candidate of Philology, Associate Professor (Mariupol, Ukraine); Ilyia Danyliuk, Candidate of Philology, Associate Professor (Web Editor) (Vinnytsia, Ukraine); Iryna Domracheva, Candidate of Philology, Associate Professor (Vinnytsia, Ukraine); Anatoliy Zahnitko, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS of Ukraine (Deputy of Editor-in-Chief) (Vinnytsia, Ukraine); Milena Ivanovych, Doctor of Philology, Associate Professor (Belgrade, Republic of Serbia); Oleksandr Kiklevych, Doctor of Philology, Professor (Olsztyn, Republic of Poland); Natalia Kobchenko, Doctor of Philology, Associate Professor (Kyiv, Ukraine); Liudmyla Koval, Doctor of Philology, Associate Professor (Vinnytsia, Ukraine); Tetiana Kosmeda, Doctor of Philology, Professor (Poznan, Republic of Poland); Ella Kravchenko, Doctor of Philology, Associate Professor (Vinnytsia, Ukraine); Zhanna Krasnobaieva-Chorna, Doctor of Philology, Professor (Editor-in-Chief) (Vinnytsia, Ukraine); Kostiantyn Mizin, Doctor of Philology, Professor (Pereiaslav, Ukraine); Motoki Nomachi, Doctor of Philology, Professor (Hokkaido, Japan); Marjana Oleniak, Candidate of Philology, Associate Professor (Vinnytsia, Ukraine); Hanna Sytar, Doctor of Philology, Associate Professor (Vinnytsia, Ukraine); Przemysław Józwickiewicz, Doctor of Philology, Associate Professor (Wroclaw, Republic of Poland).

Reviewers:

Biskub I., Doctor of Philology, Professor (Lesya Ukrainka Volyn National University);
Greshchuk V., Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University);
Oleksenko V., Doctor of Philology, Professor (Kherson State University).

Publication is approved by HAC of Ukraine as a special ("The List No 1 of Ukrainian Scientific Special Publications, in Which the Results of PhD and Doctoral Theses May Be Published" // Bulletin of HAC of Ukraine. 1999. No 4); ("The List of Ukrainian Scientific Special Publications, in Which the Results of PhD and Doctoral Theses May Be Published" // Bulletin of HAC of Ukraine. 2009. No 12; approved by the Resolution of the Presidium of HAC of Ukraine No 1-05/5 dated 18.11.2009; Decree No 515 of MES of Ukraine dated 16.05.2016); Category "B" (Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine No 409 of 17.03.2020). Certificate of State Registration of Printing Mass Media of Series KB № 22549-12449IIP dated 20.02.2017. The collection was approved for publication by the Academic Council of Vasyl' Stus Donetsk National University (Proceedings No 14 dated April 29th, 2021).

Founder: Vasyl' Stus Donetsk National University of MES of Ukraine.

At use the materials of the series reference to "Linhvistychni Studiyi Linguistic Studies" is obligatory.

Official website of the Collection: <http://www.linguisticstudies.org/>.

ЛІ 59 **Linhvistychni Studiyi Linguistic Studies** : collection of scientific papers / Vasyl' Stus Donetsk National University; Ed. by Zh. Krasnobaieva-Chorna. Vinnytsia : Vasyl' Stus Donetsk National University, 2021. Vol. 41. 376 pp.

Print ISSN 1815-3070
Online ISSN: 2308-0019
ISBN 966-7277-88-7

The collection considers current issues of the theory of language, ascertains the tendencies of evolution of morphological and syntactic categories, identifies the topical issues of comparative-typological study of languages, as well as text linguistics, discourse studies, and discourse analysis, determines the peculiarities of functional semantics of lexical and phraseological units, outlines the features of ethnolinguistics, linguoculturology, and onomastics, highlights the areas of applied linguistics, denotes the evaluation of relevance and importance of recent linguistic works.

The collection is intended for scientists, lecturers, post-graduate students and students-philologists.

UDC 801.808.804.807

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I Теорія мови	9
<i>Ожоган Андрій. Проблеми буття німецької та української мов у постнаціональному світі</i>	9
РОЗДІЛ II Актуальні проблеми морфології	18
<i>Грещук Василь. Відантропонімний словотвір у сучасній українській мові</i>	18
<i>Деменчук Олег. Семантична деривація лексики ментальних девіацій</i>	24
<i>Колібаба Лариса. Зміни в унормуванні відмінкових закінчень іменників на тлі сучасної мовної практики української професійної спільноти</i>	36
<i>Лазебна Наталія. Оцінка компетенцій людини у використанні англійсько-мовних іменних фраз</i>	48
<i>Олексенко Олена. Морфологічні одиниці в поезиці Миколи Вінграновського</i>	56
<i>Самсоненко Наталія. Актуалізація категорії числа та роль числової морфологічної домінанти в структурі тексту в російськомовній поезії нового часу</i>	64
РОЗДІЛ III Теоретичні питання синтаксису	83
<i>Вільчинська Тетяна. Частка як засіб вираження модальності в художньому тексті</i>	83
<i>Конюшкевич Марія. Исчислимость показателей синтаксической связи как фактор их категориальности в системе языка</i>	92
<i>Степаненко Микола. Локативний орієнтир як маркер концептуалізації простору</i>	105
<i>Чадюк Марія. Типи дієслів-маркерів пресупозицій</i>	113
РОЗДІЛ IV Функційна семантика лексичних і фразеологічних одиниць	123
<i>Авраменко Олена. Запозичення з бантоїдних мов у мультикультурному англомовному просторі Південної Африки</i>	123
<i>Левченко Олена, Лотоцька Наталія. Кольороназва білий як маркер ідіолекту (на матеріалі текстів Р. Іванчука)</i>	131
<i>Мойсюк Валентина. Лингвокогнитивные особенности выбора мотиватора фразеологической номинации</i>	143
РОЗДІЛ V Проблеми лінгвістики тексту, дискурсології, когнітивної лінгвістики	154
<i>Грабович Марія. Сучасні підходи до дослідження авторської моторики в художньому тексті</i>	154
<i>Гришко Юлія. Фоностилістичні okazіональні засоби реалізації звукового образу міста в українському поетичному дискурсі</i>	162
<i>Козачишина Оксана, Мосійчук Антоніна. Метафорична репрезентація жіночих образів у сучасному американському телесеріалі «Відчайдушні домогосподарки»</i>	172
<i>Межов Олександр, Навальна Марина, Костусяк Наталія. Засоби вираження комунікативно-прагматичної інтенції образи в сучасних медіатекстах</i>	179
<i>Мельник Наталія. Концепт «етнічність» в сучасних британських словниках (на матеріалі словника OALD)</i>	192
<i>Оленяк Мар'яна, Манакін Володимир. Ідіолект Стівена Хокінга на різних етапах прогресування бічного аміотрофічного склерозу: стиліметричний аналіз</i>	203
<i>Пєфтієва Олена, Лучина Софія, Романюк Сергій. Стилїстичні особливості вживання емотивної лексики в романі Стівена Фрая «The Hippopotamus» та її відображення в українському перекладі С. Лучиної</i>	212
<i>Пожарицька Олена. Візуальне мистецтво та відеогра як витoki нових жанрів дигітальної поезії</i>	225
<i>Сазонова Ярослава. Прагматичний потенціал екзофоричного вживання особових займенників у текстах на політичну тематику</i>	235

<i>Серебрянська Ірина</i> . Зелені пустелі чи квітучий рай: концептосфера природи крізь призму мови соціальних мереж	245
<i>Тараненко Лариса</i> . Взаємодія сегментних та надсегментних засобів у реалізації прагматичного спрямування англійських фольклорних текстів	251

РОЗДІЛ VI Лінгвогеографія, соціолінгвістика, ономастика й термінологія:

актуальні підходи, категорії та аспекти	258
<i>Громко Тетяна</i> . Граматична система говірки за даними дескрипції: іменникові форми	258
<i>Клименко Наталія</i> . Лексична полісемія в українських східностепових говірках.....	266
<i>Козловська Дарія</i> . До питання про декодувально-смыслову роль протоонімів власних назв поетичних текстів збірки В. Стуса «Час творчості»	275
<i>Мацюк Галина</i> . До типології мовних ситуацій в історичній соціолінгвістиці: розвиток мовної ситуації в райхскомісаріаті Україна (1941–1943).....	283
<i>Микитюк Оксана</i> . Персономен Шевченко як маркер бінарних опозицій у творах Дмитра Донцова	301
<i>Фаріон Ірина</i> . Соціолінгвальний контекст життєтворчості Лесі Українки.....	310

РОЗДІЛ VII Прикладна лінгвістика: напрями й аспекти дослідження ..... 320 |

<i>Бойко Ольга</i> . Функції метаданих у створенні електронної картотеки під час лінгвістичного опрацювання тексту в текстовому процесорі SCRIVENER	320
<i>Краснобаєва-Чорна Жанна</i> . Співвідношення кваліфікаційних особливостей перекладу із завданнями перекладача в сучасній науковій парадигмі	331
<i>Мізін Костянтин</i> . Уникнення перекладацьких помилок при відтворенні англійською мовою назв «чужих» емоцій: корпуснобазована методика	341
<i>Ситар Ганна, Мартинович Анастасія</i> . Експертна система аналізу мовлення мешканців міста Гнівань: досвід створення	352

РОЗДІЛ VIII Хроніки / Рецензії й анотації ..... 363 |

<i>Загнітко Анатолій</i> . Актуальні виміри лінгвістики тексту	363
--	-----

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ ..... 368 |**ВІДОМОСТІ ПРО РЕЦЕНЗЕНТІВ** ..... 373 |

CONTENTS

SECTION I Theory of Language	9
<i>Ozhohan Andrii. Existential Problems Of The Ukrainian And German Languages In The Post-National World .....</i>	<i>9</i>
SECTION II Current Issues of Morphology	18
<i>Greshchuk Vasyl. Deanthroponymic Word Formation In The Modern Ukrainian Language .....</i>	<i>18</i>
<i>Demenchuk Oleh. Semantic Derivation Of Mental Deviation Vocabulary .....</i>	<i>24</i>
<i>Kolibaba Larysa. Changes In The Codification Of Case Endings Of Nouns On The Background Of The Modern Language Practice Of The Ukrainian Professional Community.....</i>	<i>36</i>
<i>Lazebna Nataliia. Assessment Of Human Competences In English-Language Noun Phrases Use .....</i>	<i>48</i>
<i>Oleksenko Olena. Morphological Units In Mykola Vingranovskyi's Poetics .....</i>	<i>56</i>
<i>Samsonenko Nataliia. Number Category Actualization And The Role Of Morphological Dominant Of Number Within The Text Structure In Russian-Language Poetry Of New Time .....</i>	<i>64</i>
SECTION III Theoretical Issues of Syntax	83
<i>Vilchynska Tetiana. Grammatical Particle As A Means Of Expression Of Modality In Artistic Text.....</i>	<i>83</i>
<i>Konyushkevich Maria. The Calculability Of Syntactic Relations Indicators As A Factor Of Their Categoriality In The Language System .....</i>	<i>92</i>
<i>Stepanenko Mykola. Locative Reference Point As A Marker Of Spatial Conceptualization .....</i>	<i>105</i>
<i>Chadiuk Mariia. Verbs As Presupposition Triggers.....</i>	<i>113</i>
SECTION IV Functional Semantics of Lexical and Phraseological Units	123
<i>Avramenko Olena. Bantu Loans In The English-Speaking Multicultural Setting Of South Africa .....</i>	<i>123</i>
<i>Levchenko Olena, Lototska Nataliia. Colour Nomination Білий (White) As An Idiolect Marker (Based On R. Ivanychuk's Texts) .....</i>	<i>131</i>
<i>Moisiuk Valentyna. Linguocognitive Features Of Selecting A Phraseological Nomination's Motivator.....</i>	<i>143</i>
SECTION V Issues of Text Linguistics, Discourse Studies, and Cognitive Linguistics	154
<i>Hrabovych Mariia. Modern Approaches To The Study Of Author's Motility In The Artistic Text .....</i>	<i>154</i>
<i>Hryshko Yuliia. Phonostylistic Occasional Means For Realization Of Sound Image Of City In Ukrainian Poetical Discourse.....</i>	<i>162</i>
<i>Kozachyshyna Oksana, Mosiichuk Antonina. Metaphorical Representation Of Women's Images In The Contemporary American Tv-Series.....</i>	<i>172</i>
<i>Mezhov Oleksandr, Navalna Maryna, Kostusiak Nataliia. Means Of Expression Of Communicative-Pragmatic Intention Of Insult In Modern Media Texts .....</i>	<i>179</i>
<i>Melnyk Natalia. The Concept Of "Ethnicity" In British Dictionaries (On The Materials Of Oald And ALDCE Dictionaries) .....</i>	<i>192</i>
<i>Oleniak Mariana, Manakin Vladimir. The Idiolect Of Stephen Hawking At Different Stages Of Amyotrophic Sclerosis Progression: Stylometric Analysis.....</i>	<i>203</i>
<i>Peftieva Olena, Luchyna Sofiia, Romanyuk Serhiy. Stylistic Features Of Emotive Vocabulary In Stephen Fry's Novel "The Hippopotamus" And Their Rendering In S.Luchyna's Ukrainian Translation .....</i>	<i>212</i>
<i>Pozharytska Olena. Visual Art And Videogame As The Origin Of New Digital Poetry Genres .....</i>	<i>225</i>

<i>Sazonova Yaroslava</i> . Pragmatic Potential Of The Exophoric Use Of Personal Pronouns In Texts On Political Issues.....	235
<i>Serebrianska Irina</i> . Green Deserts Or Flowering Paradise: The Conceptual Sphere Of Nature Through The Prism Of The Language Of Social Networks	245
<i>Taranenko Larysa</i> . Interaction Of Segmental And Suprasegmental Means In Realizing The English Folk Text Pragmatic Orientation	251

SECTION VI Linguogeography, Sociolinguistics, Onomastics, and

Terminology: Current Approaches, Categories, and Aspects	258
<i>Hromko Tetiana</i> . Grammar Of Subdialect By The Description Data: Noun Forms.....	258
<i>Klymenko Nataliya</i> . Lexical Polysemy In Ukrainian Eastern Steppe Dialects	266
<i>Kozlovska Daria</i> . On The Question Of Decoding And Sense Role Of Proper Names' Protoonyms In Poetic Texts Of Collection «Time Of Creativity» By V. Stus	275
<i>Matsyuk Halyna</i> . Towards The Typology Of Language Situations In Historical Sociolinguistics: The Development Of Language Situation In Reichskommissariat Ukraine (1941-1943).....	283
<i>Mykytyuk Oksana</i> . Personalization (Personomen) Shevchenko As A Label Of Binary Oppositions In D. Dontsov's Works	301
<i>Farion Iryna</i> . Sociolinguual Context Of The Creative Life Of Lesia Ukrainka.....	310

SECTION VII Applied Linguistics: Trends and Aspects of Studies..... 320

<i>Boiko Olha</i> . Methods Of Metadata In Creating Electronic Card-Index During Linguistic Text Processing Using The Scrivener Text Processor	320
<i>Krasnobaieva-Chorna Zhanna</i> . Correlation Of Qualification Features Of Translation With The Translator's Tasks In The Modern Scientific Paradigm	331
<i>Mizin Kostiantyn</i> . Avoiding Translation Mistakes While Rendering The Names Of «Alien» Emotions Into English: Corpus-Based Methodology	341
<i>Sytar Hanna, Martynovych Anastasiia</i> . Linguistic Aspect Of Expert Speech Analysis System For Hnivan' City Residents: Creation Experience.....	352

SECTION VIII Chronicles / Reviews and Summaries..... 363

<i>Zahnitko Anatoliy</i> . Actual Dimensions Of Text Linguistics.....	363
---	-----

CONTRIBUTING AUTHORS..... 368

CONTRIBUTING REVIEWERS 373